

планування розвитку. Він передбачає зосереджене й водночас комплексне будівництво схем (програм) впровадження, що становить певну дилему, яку виконавець процесу й робоча група можуть подолати тільки завдяки високому рівню креативності та розумінню територіальних пріоритетів. Крім того, необхідно гарантувати, щоб взаємодоповнюваність (часто міжгалузєва) проектів у межах комплексних програм забезпечувала синергізм і очікуваний ефект впровадження. На жаль, недостатньо теоретично включити проекти в програми; необхідно робити це на основі тривимірного аналізу, тобто з урахуванням часу, можливостей впровадження і наявних фінансових ресурсів. Це означає, що в даному проміжку часу наявність можливостей впровадження й фінансових ресурсів обмежена. Обмеження ресурсів диктує динаміку впровадження й розподілу заходів із впровадження відповідно до наявності ресурсів [5].

Таким чином, можна зробити висновок, що саме застосування методології належної практики проектно-орієнтованого управління в країнах ЄС під час розробки та реалізації стратегій і програм територіального розвитку, зокрема за участю громадськості, сприятиме підвищенню ефективності та результативності управління розвитком територій в Україні. Перспективою подальших досліджень у даному напрямі повинен стати розвиток методів управлінської взаємодії, що передбачає залучення в процес вироблення, оцінки перспективності й аналізу реалізованості планових рішень представників різних громадських груп, інтереси яких зачіпаються цими рішеннями під час розробки та реалізації стратегій, програм і проектів територіального розвитку в Україні.

Список використаних джерел

1. **Керівництво** з методів надання допомоги EuropeAID. Частина 1 : Управління проектним циклом. – Режим доступу : ssrd.org.ua/content/ukr/tools/pcm_2004_ua.pdf.
2. **Копитько О. О.** Впровадження системної методології програмного і проектного управління стратегічним розвитком територій та регіонів в Україні / Копитько Ольга Олександрівна // Публічне адміністрування : теорія та практика : електрон. зб. наук. пр. – 2010. – Вип. 2 (4). – Режим доступу : www.dridu.dp.ua/zbirnik/index/html.
3. **Підтримка** сталого регіонального розвитку в Україні. – Режим доступу : ssrd.org.ua/content/ukr/prjdoc/position_paper_ua.pdf.
4. **Приклад** розробки логічної матриці. – Режим доступу : ssrd.org.ua/index.php?lang=ukr&page=tools.
5. **Процес** розробки стратегії регіонального розвитку : практ. посіб. – Режим доступу : ssrd.org.ua/index.php?lang=ukr&page=tools.

Надійшла до редколегії 25.06.12

УДК 37.014.5

Віктор ШВИДУН

Національна академія державного управління
при Президентові України

Дніпропетровський регіональний інститут державного управління

МЕХАНІЗМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ПІСЛЯДИПЛОМНОЮ ПЕДАГОГІЧНОЮ ОСВІТОЮ: НА ПРИКЛАДІ КРАЇН ЗАХІДНОЇ ЄВРОПИ

Здійснюється ретроспективний аналіз механізмів державного управління післядипломною педагогічною освітою на прикладі країн Західної Європи в контексті виокремлення позитивного досвіду зарубіжних колег та запровадження його в практику модернізації системи державного управління післядипломною педагогічною освітою України.

Ключові слова: державна освітня політика, механізми державного управління, післядипломна педагогічна освіта, передовий досвід, трансформація функцій педагога.

Виктор Швыдун. Механизмы государственного управления последипломным педагогическим образованием: на примере стран Западной Европы

Осуществляется ретроспективный анализ механизмов государственного управления последипломным педагогическим образованием на примере стран Западной Европы в контексте выделения положительного опыта зарубежных коллег и внедрения его в практику модернизации системы государственного управления последипломным педагогическим образованием Украины.

Ключевые слова: государственная образовательная политика, механизмы государственного управления, последипломное педагогическое образование, передовой опыт, трансформация функций педагога.

Victor Shvydun. The mechanisms of state control of Postgraduate Education: at the example of Western Europe

The retrospective analysis of the mechanisms of state control of Postgraduate Education at the example of Western Europe in the context of separation of the positive experience of foreign colleagues and implement it in practice modernization of public administration Postgraduate Education of Ukraine is presents.

Key words: state education policy, governance mechanisms, postgraduate teacher education, best practices, transformation functions educator.

Інформаційне суспільство передбачає системні зміни в галузі освіти в усьому світі, пов'язані не лише з модернізацією змісту навчальних матеріалів, а й технологій та форм їх передачі. Передача інформації – важливий процес, від якого залежить якість засвоєного знання та формування необхідних життєвих компетенцій. Система освіти всіх країн перебуває під впливом трансформаційних змін сучасного суспільства і має адекватно на них реагувати, оскільки на даний час є актуальним не просто володіння необхідною кількістю знань, але й уміння швидко та мобільно реагувати на виклики сучасності,

© Швидун В. М., 2012

орієнтуватися в інформаційному просторі, уміти постійно навчатися. Саме тому пріоритетним завданням є модернізація механізмів державного управління післядипломною педагогічною освітою як найбільш гнучкої складової процесу фахового зростання людини.

Існуюча джерельна база з проблем дослідження механізмів державного управління післядипломною педагогічною освітою як в Україні, так і за кордоном подана значною кількістю досліджень учених, серед яких доцільно виокремити роботи В. Афанасьєва, В. Остапчука, Г. Одінцової, В. Дзюндзюка, Н. Мельтюхової, Н. Миронової, О. Коротич, В. Кравченко, С. Синенко та ін.

Мета даної статті – здійснення поліаспектного, дихотомічного аналізу механізмів державного управління післядипломною педагогічною освітою країн Західної Європи в контексті розробки пропозицій щодо подальшої модернізації системи державного управління післядипломною педагогічною освітою України.

В умовах становлення та розвитку інформаційного суспільства в усіх сферах життя – економічній, політичній, соціальній, культурній – відбуваються зміни, що спричиняють критичне переосмислення завдань та функцій систем освіти, оскільки сучасна освіта повинна перш за все не давати певну суму знань, а готувати людей бути конкурентоспроможними на міжнародному рівні. Тому проблема формування адекватних механізмів державного управління освітою набуває все більшого значення в контексті запровадження стратегічного мислення та системи управління знаннями. Необхідно змінити традиційні підходи до управління освітньою галуззю з метою трансформації системи підготовки фахівців відповідно до викликів сучасності, забезпечення соціальної інтеграції, розвитку особистості. Розгляд визначеного питання вважаємо доцільним розпочати з визначення понять «механізми державного управління» та «механізми державного управління освітою».

На думку В. Афанасьєва, «механізми державного управління – це ті практичні заходи, засоби, важелі, стимули, через які органи управління впливають на суспільство з метою досягнення цілей, що стоять перед ними та для виконання поставлених завдань. Механізми державного управління виконують посередницьку роль між суспільними процесами, що проходять об'єктивно, і суб'єктивною практикою людей. Вони є знаряддям системи управління щодо впливу на суспільство» [1, с. 234] (тут і далі переклад автора. – *В. III.*).

У даному дослідженні ми погоджуємось з визначенням поняття «механізмів державного управління», наданим Г. Одінцовою, В. Дзюндзюк, Н. Мельтюховою, Н. Мироновою, О. Коротич в «Енциклопедії державного управління»: «механізми державного управління – способи розв'язання суперечностей явища чи процесу в державному управлінні, послідовна реалізація дій, які базуються на основоположних принципах, цільовій орієнтації, функціональній діяльності з використанням відповідних їй форм

і методів управління. За формою подання – це схематичне зображення статично-динамічного (структурно-функціонального) змісту процесу управління як взаємодії суб'єкта й об'єкта, єдності діяльності та відносин, функціонування певної системи чи підсистеми» [2, с. 375]. Також дослідники зазначають, що «склад елементів та порядок функціонування механізмів державного управління визначається метою, засобами впливу на об'єкт, зв'язками між елементами системи, наявністю ресурсів та можливостей конкретної ситуації. Обов'язковими складовими є: цілі, принципи, функції, методи, інформація, технологія та технічні засоби. Залежно від засобів, які використовуються в конкретних механізмах державного управління, вони можуть бути політичними, економічними, соціальними, організаційними та правовими, а також комплексними відповідно до основних сфер суспільної діяльності» [2, с. 375].

Механізми державного управління освітою В. Кравченко визначає як «практичні заходи, засоби, важелі, стимули, за допомогою яких реалізуються державно-управлінські впливи на галузь освіти» [3, с. 407]. Виділяють такі основні групи механізмів державного управління освітою:

- правові – прийняття нормативно-правових актів, а також засоби їх застосування;
- організаційні – організаційні структури державного управління галуззю та форма відповідної управлінської діяльності;
- фінансово-економічні – інструменти економічної політики (бюджетне фінансування, податки, кредити тощо);
- кадрові – кадрове забезпечення освіти та управління нею;
- соціальні – забезпечення соціального розвитку колективів освітніх закладів та осіб, що отримують освітні послуги;
- мотиваційні – створення морально-психологічного підґрунтя та мотиваційних умов освітньої діяльності;
- матеріально-технічні – виробництво навчального обладнання, книговидання, комп'ютеризація освіти тощо;
- інформаційні – інформаційно-аналітичне забезпечення органів державного управління освітою.

До зазначених механізмів останнім часом додають такі:

- управління інноваційним розвитком – здійснення інноваційних програм і проектів у галузі освіти;
- управління якістю – забезпечення встановлення та підтримки високого рівня якості освітніх послуг [3, с. 407].

Зважаючи на той факт, що якість та ефективність системи освіти безпосередньо пов'язана з якісною та ефективною роботою педагога, у всіх країнах головною проблемою є модернізація механізмів державного управління освітою в контексті трансформації роботи викладача, вчителя відповідно до реалій сьогодення. Підтвердженням цьому є увага, яка приділяється розробці стратегій педагогічної діяльності в умовах постіндустріального суспільства з боку міжнародних організацій –

ЮНЕСКО (Міжнародне бюро освіти), МОП (Міжнародна організація праці), Ради Європи (Комітет з питань освіти), Організації міжнародного співробітництва та розвитку, Всесвітньої профспілки педагогічних працівників «Міжнародна освіта» та ін.

Зокрема, у документах ЮНЕСКО мова йде про формування «нового професійного обрису вчителя», тобто про диверсифікацію його функцій у контексті таких глобальних явищ, як технологічна революція та демократизація суспільного життя.

Динамізм, з яким відбувається технологічна революція, інтелектуалізація праці зумовлюють зростання соціальної ролі особистості з високим рівнем інтелектуального розвитку і творчих можливостей, здатної до плідної, продуктивної праці, тобто особистості творчої, неординарної. З'явилися нові цінності – самоактуалізація, самореалізація, самопроекування, що стали основою нової гуманістичної парадигми в педагогіці компетентісно зорієнтованої освіти. У суспільстві, заснованому на знанні, проста сума засвоєної інформації вже давно не є метою освіти. У XXI ст. ставляться вимоги виховання творчої та самостійної, мобільної та конкурентоспроможної особистості, здатної адекватно реагувати на мінливі умови інформаційного суспільства. Ці завдання в змозі реалізувати лише учитель з яскравою творчою індивідуальністю, здатний до реалізації гуманістично орієнтованого навчально-виховного процесу.

Демократизація та гуманізація суспільного життя передбачають гуманоцентричну переорієнтацію освіти в цілому з акцентуванням уваги на плюралізацію форм організації навчання, оскільки кожна особистість є багатогранною і напрямів розвитку її сутності може бути безліч, а тому будь-які формальні обмеження способів навчання та виховання в демократичному суспільстві недопустимі.

На основі даних факторів передбачається подальша модернізація системи освіти в цілому та професійних функцій педагога зокрема, спрямована:

– на реалізацію фундаментальних цілей освіти XXI ст., сформульованих у звіті «Освіта: прихований скарб», підготовленому в 1996 р. Міжнародною комісією з освіти для XXI ст. під головуванням Жака Делора: *учитися, щоб знати; учитися, щоб творити; учитися жити разом; учитися, щоб бути*. Перші дві цілі стосуються етапу формальної освіти, під час якого формуються загальні знання й ключові вміння, які дають людині змогу існувати в умовах сучасної цивілізації і давати собі раду у важких ситуаціях. Наступні постулати доповнюють їх, продовжують і вдосконалюють упродовж усього життя людини, збагачують особистість людини, її емоційну сферу;

– консолідацію потенціалу світової освіти й науки, поступовий розвиток міжнародної інтеграції в цих сферах з метою забезпечення пріоритету знання як провідного ресурсу розвитку в глобальному масштабі;

– кардинальну зміну ролі викладача, учителя, який сам повинен постійно підвищувати рівень знань та акцентувати увагу учнів на необхідності навчання впродовж усього життя, оскільки лише суспільство, в якому освіта й наука є пріоритетними, може бути конкурентоспроможним у сучасному світі [5, с. 12].

У даному контексті вважаємо, що подальша модернізація механізмів державного управління післядипломною педагогічною освітою має бути спрямована:

– на визначення кола знань, умінь і цінностей, які мають поширюватись освітою за допомогою вчителя;

– формування компетентності вчителя в галузі інформаційних технологій, які є як інструментом процесу пізнання, так і компонентом викладання;

– вирішення проблеми професійної автономії вчителів і школи в цілому, що стосується, передусім, прийняття рішень щодо змісту й методів викладання, організації навчальних програм тощо;

– розв'язання проблеми налагодження нових видів стосунків між учителями та їх партнерами в системі освіти: сім'ями, громадами, вищими навчальними закладами, засобами інформації, підприємствами, урядовими й неурядовими організаціями тощо;

– поширення стратегії морального та матеріального стимулювання вчителів.

Вважаємо, що для системи післядипломної педагогічної освіти України актуальними є також основні завдання, сформульовані для вчителів країн Західної Європи:

– «забезпечення свого постійного розвитку, включаючи вдосконалення знань і викладацьких навичок;

– усвідомлення цінностей і світогляду, які ведуть до створення здорового людського суспільства;

– забезпечення активної участі у справах місцевої громади і всього суспільства;

– забезпечення ефективного управління навчальним середовищем і ресурсами;

– адаптація навчальних програм школи до потреб суспільства;

– надання порад окремим дітям і керування групами дітей;

– використання різних педагогічних методів;

– розуміння науково-дослідницьких методик» [4, с. 44].

Ще однією провідною тенденцією сучасності є вирішення питання автономії навчальних закладів – фінансової, управлінської, педагогічної. Зміни в системі державного управління освітою змінюють статус учителів, впливаючи на процеси працевлаштування, умови праці, участь учителів у прийнятті рішень. Аналіз розвитку даних процесів у державах Західної Європи свідчить, що в жодній державі центральні органи не спроможні забезпечити ефективне управління освітніми закладами і

мають передати свої повноваження та функції різним територіальним владам і органам управління освітою. Прогресивна децентралізація, перерозподіл повноважень і відповідальності за прийняття рішень між різними рівнями керівництва, делегування більших повноважень у цій галузі суспільству є провідними ідеями сучасних змін у державному управлінні освітою в загальноєвропейському освітньому просторі. При цьому вважаємо доцільним зазначити, що процес автономізації навчальних закладів характеризується різними підходами, зумовленими особливостями національних систем освіти. Так, з організаційного погляду в більшості країн, включаючи Францію і Німеччину, управління освітою здійснюється на трьох рівнях: центральному, регіональному й місцевому. У Великобританії склалась дворівнева система управління освітою – центральна та місцева.

Оцінки дослідників щодо даних процесів є неоднозначними, але в цілому експерти дійшли висновку, що «децентралізація не є панацеєю від усіх хвороб, які вражають сучасну освіту в умовах конкретного суспільства» [6, с. 101]. Зокрема, на Другому об'єднаному зібранні МОП та ЮНЕСКО (Женева, 1991), присвяченому вивченню умов праці вчителів, відзначалось, що децентралізація не може автоматично посилити участь місцевих громад в управлінні освітою або сприяти значному поліпшенню в наданні освітніх послуг. У країнах з низьким рівнем розвитку місцевої громади є бідними, тому організовані ними школи закономірно характеризуються низькою якістю через скорочення урядового фінансування, брак кваліфікованих учителів тощо [6, с. 102].

Що стосується країн із середнім і високим рівнем розвитку, то прогресивна децентралізація має ряд характерних особливостей і виявів у різних освітніх системах. У Великобританії, як традиційно децентралізованій країні, в ході реформ виник рух за перенесення органів управління освітою на шкільний рівень. У Франції та Німеччині спостерігається суттєва переорієнтація загальної спрямованості і функцій місцевих органів: від оперативного управління школами до стратегічного перспективного управління шкільним розвитком.

У цілому ці процеси означають зміну головних орієнтирів у розвитку освітньої політики на місцях, включаючи визначення завдань і пріоритетів розвитку освіти, оцінку і планування ресурсів, розробку планів і програм з урахуванням потреб населення, стимулювання шкіл до створення власних планів розвитку, моніторинг і оцінку досягнень, інформування громадськості про результати та ін.

Стосовно післядипломної педагогічної освіти України ми вважаємо, що механізми державного управління мають бути спрямовані на забезпечення самостійності даної освітньої галузі з власними механізмами фінансування, управління, функціонування та розвитку. Необхідна системна розробка принципів розвитку післядипломної педагогічної освіти в ринковому інформаційному суспільстві з

використанням ресурсів власників засобів виробництва та громадянського суспільства, оскільки на кошти лише галузевого державного бюджету виконати зростаючі запити педагогів у контексті реалізації принципів безперервної освіти майже не можливо.

Державне управління післядипломною педагогічною освітою має бути трансформоване в контексті реалізації демократичної моделі управління з орієнтацією на непряме управління, що добре себе зарекомендувало в розвинених країнах світу. Загальний напрям даної модернізації визначений, зокрема, у Національній доктрині розвитку освіти:

– розширення можливостей вибору суб'єктів освітньої діяльності (що дозволяє наблизити навчальний процес до потреб споживачів освітніх послуг);

– альтернативний вибір навчальних дисциплін, педагогічних систем;

– розвантаження навчальних планів для забезпечення слухачам курсів підвищення кваліфікації можливостей самоосвіти;

– формування комплексу альтернативних спецкурсів, факультативів (у тому числі з орієнтацією на регіональний компонент).

Таким чином, здійснивши аналіз механізмів державного управління післядипломною педагогічною освітою (на прикладі країн Західної Європи), ми дійшли певних висновків. У країнах Західної Європи спільним у реалізації державної освітньої політики стосовно післядипломної педагогічної освіти є те, що головною проблемою є модернізація механізмів державного управління освітою в контексті трансформації роботи викладача, вчителя відповідно до реалій сьогодення. Відмінності полягають у вирішенні питань автономізації навчальних закладів.

В Україні, в контексті освітніх інтеграційних процесів, доцільно використовувати позитивний досвід зарубіжних колег з метою створення передумов для взаємодії та синтезу різноманітних культур, систем цінностей, моделей соціальної діяльності на базі визнання пріоритетів гуманізму та демократії, принципів виживання суспільства в умовах загострення глобальних проблем та поєднання культурного різноманіття.

Подальші дослідження будуть спрямовані на дихотомічний аналіз досвіду впровадження інновацій у практику роботи закладів післядипломної педагогічної освіти зарубіжних країн.

Список використаних джерел

1. **Афанасьєв В. Г.** Человек в управлении обществом / В. Г. Афанасьев. – М. : Политиздат, 1977. – 236 с.
2. **Енциклопедія державного управління** : у 8 т. / наук.-ред. колегія Ю. В. Ковбасюк (голова) [та ін.]. – К. : НАДУ, 2011. – Т. 2 : Методологія державного управління / наук.-ред. колегія : Ю. П. Сурмін (співголова) [та ін.]. – 692 с.
3. **Енциклопедія державного управління** : у 8 т. / наук.-ред. колегія Ю. В. Ковбасюк (голова) [та ін.]. – К. : НАДУ, 2011. – Т. 4 : Галузеве управління / наук.-ред. колегія : М. М. Іжа (співголова) [та ін.]. – 648 с.

4. **Синенко С. І.** Розвиток післядипломної педагогічної освіти в країнах Західної Європи (Англія, Франція, Німеччина) : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Синенко Світлана Іванівна. – К., 2002. – 269 с.

5. **Declaration and Recommendations of the forty-fifth session of the International Conference on Education.** – Geneva : IBE/UNESCO, ED/BIE/CONFINTED, 1996. – № 45/3. – 45 p.

6. **Teachers: Challenges of the 1990s. Second Joint Meeting on Conditions of Work of Teacher.** – Geneva : International Labour Organization, 1991. – 130 p.

Надійшла до редколегії 24.09.12

УДК 35

Леся КИСЕЛЬОВА

*Національна академія державного управління
при Президентіві України*

ВИЗНАЧЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ У СФЕРІ АРХІВНОЇ СПРАВИ І ДІЛОВОДСТВА

Досліджуються європейські стандарти у сфері архівної справи і діловодства. Розглядається участь Державної архівної служби України в міжнародних професійних форумах, зокрема Міжнародних конгресах архівів. Визначається можливість урахування українською державою європейських пріоритетів під час формування та реалізації державної політики у сфері архівної справи і діловодства.

Ключові слова: державна політика, архівна справа й діловодство, європейські стандарти.

Lesia Kiseleva. Определение европейских стандартов в области архивного дела и делопроизводства

Исследуются европейские стандарты в области архивного дела и делопроизводства. Рассматривается участие Государственной архивной службы Украины в международных профессиональных форумах, в частности Международных конгрессах архивов. Определяется возможность учета украинским государством европейских стандартов при формировании и реализации государственной политики в области архивного дела и делопроизводства.

Ключевые слова: государственная политика, архивное дело и делопроизводство, европейские стандарты.

Lesia Kuseleva. The definition of European standards in the field of the archived and office work

The European standards in the field of the archived and office work are investigated. Participating of Ukraine Government archived service is considered in international professional forums, in particular International congresses of archives. The possibility taking into account of European priorities the Ukrainian state at forming and realization of public policy in the field of the archived and office work is determined.

Key words: public policy, the archived and office work, European standards.

© Кисельова Л. А., 2012

У зв'язку з глобальним поширенням інформації зростає значення міжнародних стандартів в архівній справі та діловодстві. Загальна декларація прав людини проголошує, що кожен має право «здійснювати пошук, отримувати і поширювати інформацію та ідеї будь-якими засобами інформації і через будь-які кордони» [3, с. 4].

Європейські стандарти у сфері архівної справи і діловодства як сучасні загальноновизнані демократичні цінності європейської цивілізації мають слугувати орієнтиром проведення архівних реформ. Визначення їх набуває важливого значення для реалізації євроінтеграційного курсу країни.

Європейські стандарти у сфері архівної справи і діловодства потребують творчого осмислення й наукового обґрунтування. Питанням міжнародного архівного співробітництва та участі українських архівістів у міжнародних архівних форумах присвячено публікації Г. В. Боряка [1], Л. М. Левченко [6], І. Б. Матяш [8] та ін. Однак проблема формулювання європейських стандартів у сфері архівної справи і діловодства є маловивченою й потребує подальшого дослідження.

Мета статті – на основі аналізу резолюцій, рекомендацій та інших документів Міжнародної ради архівів (МРА) та ЄС, які висвітлюють стандарти, стратегії, цілі, основні ідеї, напрями розвитку архівної справи і діловодства, дослідити європейські стандарти в даній сфері життєдіяльності суспільства.

Визначенню стандартів, стратегій, пріоритетів, цілей, основних ідей, напрямків діяльності в архівній справі й діловодстві значну увагу приділяє МРА – неурядова всесвітня організація державних архівів, національних спілок архівістів, інших професійних та громадських об'єднань, пов'язаних з архівною справою, яка має дорадчий статус в ЮНЕСКО. Завдання МРА визначені її статутом (ст. 2): сприяти управлінню і використанню документів і архівів та збереженню архівної спадщини людства в усьому світі шляхом обміну досвідом, дослідженнями та ідеями у сфері фахового управління архівами і діловодства, а також управління й організації роботи архівних установ [9]. Структура МРА включає Міжнародний конгрес архівів, Генеральну асамблею МРА, регіональні відділення МРА, Виконавчий комітет, галузеві комітети, комісії, робочі групи, Міжнародну конференцію Круглого столу архівів. Найважливіші питання розвитку архівної справи професійно обговорюються на Міжнародних конгресах архівів, які проводяться раз на чотири роки.

На XIV Міжнародному конгресі архівів у 2000 р. внесено зміни до статуту МРА: створено нові регіональні відділення для Європи і Євразії: Європейське (EURBICA) та Євро-Азійське (EURASICA) регіональні відділення. Національним архівним службам надано право брати участь у роботі кількох регіональних відділень. Державна архівна служба України з 2000 р. є членом EURBICA та EURASICA.

Державна архівна служба України є членом МРА з 1956 р., провадить активну закордонну діяльність, має двосторонні угоди з архівними